

Basisondersteuning SWV Unita

18 september 2013 vastgesteld in het Bestuurlijk Platform, aangepast in overeenstemming met het waarderingskader van de Inspectie juni 2017, vastgesteld door het Bestuur van SWV Unita op 28 maart 2018

Ten geleide

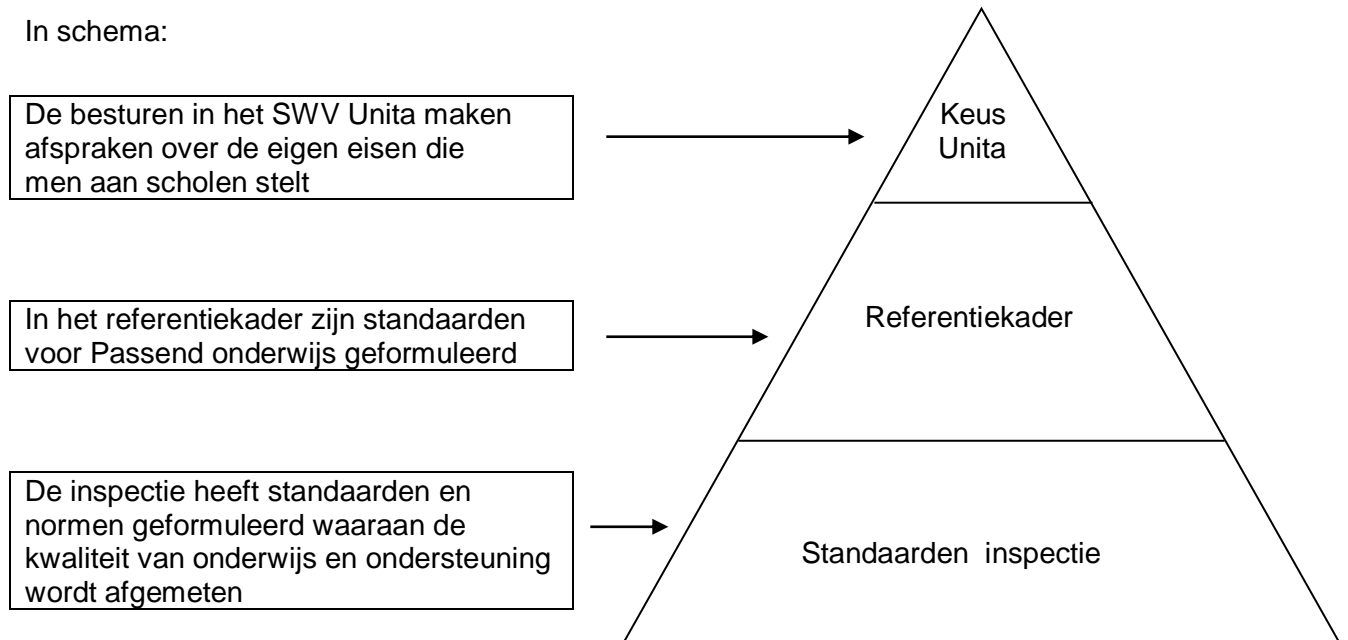
Het memo Basisondersteuning is in september 2013 vastgesteld door de besturen. Voor het Ondersteuningsplan 2018-2022 is het in overeenstemming gebracht met het waarderingskader van de Inspectie versie juni 2017

Dit document beschrijft de invulling van de basisondersteuning van het SWV Unita. Voor deze beschrijving is gebruik gemaakt van "Ijkpunten voor basiszorg in het primair onderwijs" (Hoffmans, Emmeloord, Hoffmans & Heegsma 2010)

De ijkpunten en de daarbij behorende indicatoren zijn tot stand gekomen op basis van drie bronnen:

- het bevat in elk geval de eisen die de inspectie stelt in het kader van het toezicht (juni 2017);
- het bevat afspraken die de sectoren (PO raad, VO raad, MBO raad, AOC raad) hebben vastgelegd in het werkdocument referentiekader;
- het bevat de afspraken die de ondersteuningsplichtige besturen van Unita hebben gemaakt in het kader van de basisondersteuning.

In schema:

Hilversum, 28 maart 2018

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	4
2 Basisondersteuning Samenwerkingsverband Unita	5
3 Toelichting op ijkpunten en indicatoren	6
4 Uitwerking ijkpunten en indicatoren	8
Ijkpunt 1.....	8
Ijkpunt 2.....	10
Ijkpunt 3.....	12
Ijkpunt 4.....	13
Ijkpunt 5.....	14
Ijkpunt 6.....	15
Ijkpunt 7.....	16
Ijkpunt 8.....	17
Ijkpunt 9.....	18
Ijkpunt 10	19
Ijkpunt 11	20
Ijkpunt 12	21
Ijkpunt 13	22

1 Inleiding

De besturen Primair Onderwijs zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben in het samenwerkingsverband Unita.

Hierbij gaat het om alle leerlingen die aandacht vragen vanwege specifieke onderwijsbehoeften. In principe kunnen alle kinderen binnen het SWV Unita ondersteuning “op maat” krijgen, waarvoor in gezamenlijkheid een dekkende infrastructuur (continuüm van ondersteuning) is ontwikkeld.

Deze infrastructuur loopt van integratieve aanpakken naar een meer separaat aanbod (SBO/SO). Ouders spelen als samenwerkende partners een belangrijke rol bij de vaststelling van de juiste aanpak van hun kind.

Als het om ondersteuning gaat is het uitgangspunt de onderwijsbehoeften van de leerling. Handelingsgericht werken en handelingsgericht diagnosticeren is uitgangspunt bij het handelen van alle scholen binnen het samenwerkingsverband. Het vergroten van de handelingsbekwaamheid van de professionals (leerkracht, IB-er) is hierbij een specifiek aandachtspunt.

Naast onderwijsbehoeften zal er aandacht zijn voor opvoedbehoeften. Samenwerking met Jeugdzorg is daarbij een voorwaarde. Uitgangspunt is één kind, één gezin, één plan.

Binnen de wettelijke ondersteuningsplicht van de schoolbesturen nemen de scholen hun verantwoordelijkheid bij de invulling van de onderwijsbehoeften van het kind. Indien de mogelijkheden van de (individuele) school ontoereikend zijn kan er teruggevallen worden op een dekkende infrastructuur. Deze infrastructuur is erop gericht dat kinderen in Gooi en omstreken passend onderwijs kunnen volgen. Een (ondersteunings) infrastructuur zal in dit kader niet alleen worden gerealiseerd met partners binnen het onderwijs, maar ook met partners uit de Jeugdzorg.

Elke basisschool beschikt over een herkenbaar Schoolondersteuningsprofiel dat mede afgestemd is op het aanbod binnen het samenwerkingsverband. Ouders kunnen bij de keuze voor een school dit profiel mee laten wegen. De Schoolondersteuningsprofielen van de scholen zijn een belangrijke waarborg bij het dekkende aanbod aan ondersteuningsarrangementen binnen Gooi en omstreken. Scholen kunnen zich verder specialiseren om te kunnen voldoen aan specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen. Dit vraagt afstemming van de Schoolondersteuningsprofielen in het samenwerkingsverband.

Individuele scholen kennen hun ambities en grenzen en die worden binnen het aanbod ook (h)erkend.

Alle scholen binnen het samenwerkingsverband Unita bieden tenminste basisondersteuning. Dit is één gemeenschappelijke standaard voor de kwaliteit van passend onderwijs en leerling-ondersteuning. Deze basisondersteuning wordt iedere leerling aangeboden. De basisondersteuning wordt door de gezamenlijke besturen vastgesteld.

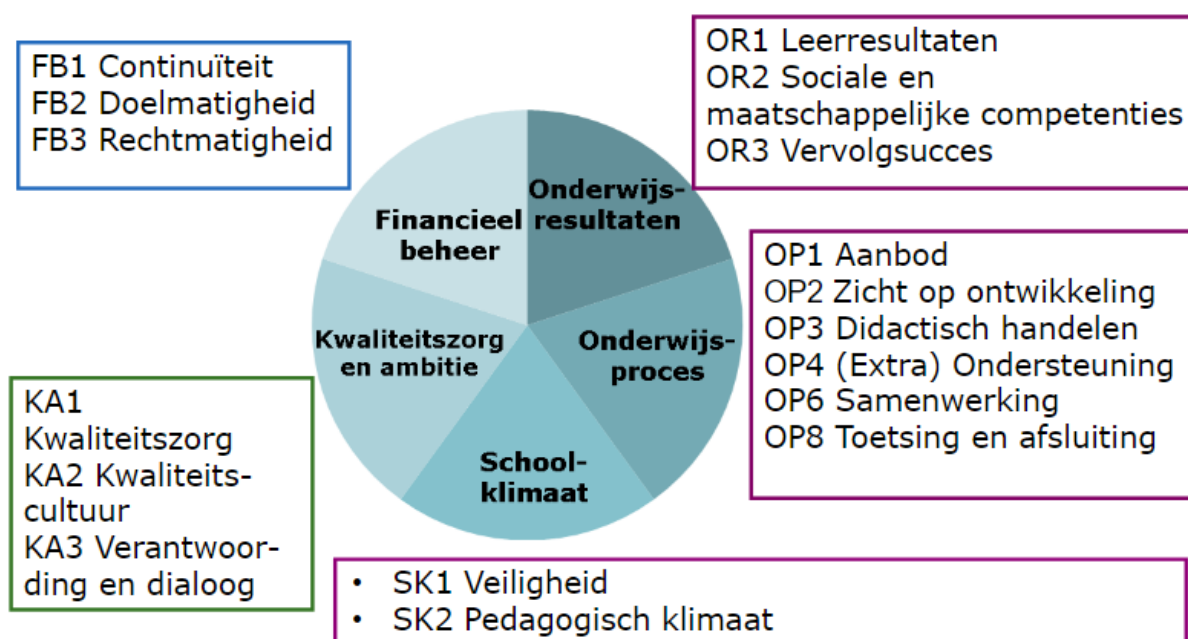
2 Basisondersteuning Samenwerkingsverband Unita

De schoolbesturen van het primair onderwijs in SWV Unita spreken de standaard af voor de basisondersteuning middels dertien richtinggevendende afspraken (ijkpunten)

Door middel van deze afspraken wordt duidelijk aan welk niveau van basisondersteuning de besturen binnen SWV Unita moeten voldoen (2018-2022).

De basisondersteuning is datgene dat van iedere school binnen het samenwerkingsverband minimaal aan ondersteuningsmogelijkheden verwacht mag worden. De afspraken in dit document geven de verantwoordelijkheid van de verschillende schoolbesturen jegens het samenwerkingsverband aan.

Het inspectiekader 2017 onderscheidt kwaliteitsgebieden en binnen elk kwaliteitsgebied een aantal standaarden:

Norm voor de basiskwaliteit is dat een bestuur en de scholen voldoen aan de deugdelijkheidseisen betreffende de onderwijskwaliteit, de kwaliteitszorg en het financieel beheer. De kern van het onderwijs wordt gevormd door de gebieden Onderwijsproces, Schoolklimaat en Onderwijsresultaten. De gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel Beheer zijn voorwaardelijk voor de kwaliteit.

In dit memo zijn in de Uitwerking ijkpunten en indicatoren (hoofdstuk 4) de inspectie-eisen aangepast aan het Inspectiekader 2017.

Het kwaliteitsgebied Financieel beheer valt buiten de Basisondersteuning die is vastgesteld voor Unita.

3 Toelichting op ijkpunten en indicatoren

De ijkpunten zijn geordend in vier domeinen: beleid, onderwijs, begeleiding en organisatie.

A. Beleid

Voor het beleid van de scholen zijn drie ijkpunten geformuleerd voor de basisondersteuning:

- 1 Beleid
  - Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor hun beleid, hun kwaliteit en voor hun kwaliteitsondersteuning. De school is bovendien wettelijk verplicht om de beleidsdoelen vast te leggen in het schoolplan, ook op het terrein van de leerlingenondersteuning.
- 2 Onderwijsondersteuningsprofiel
  - Het schoolondersteuningsprofiel beschrijft welk aanbod aan onderwijs en ondersteuning een school haar leerlingen kan bieden. Het profiel moet aanknopingspunt bieden voor de bepaling van de ondersteuningszwaarte en voor verbetering van de ondersteuning in school
- 3 Effectiviteit
  - De leerlingenondersteuning maakt deel uit van het kwaliteitsbeleid van de scholen. Van de scholen mag worden verwacht dat zij het beleid jaarlijks evalueren. Datzelfde geldt voor de effectiviteit van de ingezette middelen. Vervolgens stellen scholen een ontwikkelagenda op voor het komende jaar en passen zij zo nodig de inzet van middelen aan.

B. Onderwijs

Voor het domein onderwijs zijn vijf ijkpunten geformuleerd:

- 4 Omgeving
  - De omgeving – de ruimte, de leerbronnen, de medeleerlingen, de personeelsleden – moet zo zijn ingericht dat tegemoet gekomen wordt aan drie basale psychologische behoeften van leerlingen: de behoefte aan relatie, aan competentie en aan autonomie. Een leeromgeving die ondersteunend en stimulerend is en die een beroep doet op de betrokkenheid van leerlingen, is een voorwaarde voor leren. Een ander aspect van de leeromgeving is de veiligheid. Het gaat hier om het beleid inzake de fysieke en sociale veiligheid. De school is daarbij actief en alert in het bestrijden en voorkomen van incidenten.
- 5 Continue ontwikkeling/opbrengsten ondersteuning (opbrengstgericht werken)
  - Op schoolniveau zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop systematisch signalering van ondersteuningsbehoeften en toetsing van de voortgang van leerlingen plaatsvinden.
Op basis hiervan is vervolgens de vraag wat deze informatie betekent voor het handelen van de leraar. De school hanteert normen om de resultaten van de leerlingen en de opbrengsten van de school zelf te kunnen wegen en beoordelen.
- 6 Handelingsgericht werken en opbrengst gericht werken
  - Passend Onderwijs is een combinatie van handelingsgericht werken en opbrengstgericht werken. Dat betekent dat de ontwikkelingsbrede resultaten van leerlingen steeds leidend zijn voor de inrichting van het onderwijs.
- 7 Onderwijs op maat
  - De school gaat na of haar aanbod, aanpak en materialen voldoende tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van leerlingen. Bij een aantal leerlingen hangen deze behoeften samen met problemen bij het verwerven van basisvaardigheden Nederlandse taal, rekenen en wiskunde en algemene vaardigheden. Deze leerlingen hebben aan de gemiddelde leerstof al hun handen vol. Begaafde leerlingen daarentegen moeten extra worden uitgedaagd. Vormen van aanpassingen van de leerstof betreffen niet alleen de inhoud ervan. Het gaat ook om het gebruik

- van passende leer- en hulpmiddelen, variatie in onderwijstijd, instructie en verwerking.
8. Handelingsbekwaamheid
- Van leraren mag worden verwacht dat zij over een handelingsrepertoire beschikken of gaan beschikken om hulp te bieden aan leerlingen. Dat betekent dat zij, binnen afgesproken grenzen van de school om kunnen gaan met leerlingen met leer- of gedragsproblemen. Zij staan open voor reflectie op en ondersteuning bij hun handelen en werken continu en gezamenlijk aan de eigen professionalisering

C Begeleiding

Voor de begeleiding van de scholen zijn drie ijkpunten geformuleerd voor de basisondersteuning.

- 9 Onderwijsondersteuningsarrangement van de school
- Het onderwijsondersteuningsarrangement van een leerling bevat die elementen van het onderwijsondersteuningsprofiel van de school, waarvan een leerling gebruik kan maken. Daarnaast geeft het zicht op de ontwikkeling van de leerling: het ontwikkelingsperspectief, de tussen- en einddoelen en de wijze waarop de leerling wordt begeleid.
- 10 Overdracht
- Effectief onderwijs betekent ook dat leerlingen goed worden gevolgd en systematisch worden begeleid. Het is belangrijk dat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften goed worden begeleid bij de overgangen, zowel binnen de school als naar een andere (VO) school.
- 11 Betrokkenheid ouders
- Scholen die werk maken van onderwijs zien ouders/verzorgers vooral als partners bij de ontwikkeling van hun leerlingen. Dat geldt des te meer voor leerlingen die zich in een kwetsbare positie bevinden. Een goede afstemming van de begeleiding op school en daarbuiten heeft een versterkende werking op de ontwikkeling van de leerling
  - Vanuit de visie van het handelingsgericht werken, gaan scholen uit van een voortdurende samenwerking tussen leerkracht, leerling, ouders en begeleiders. Door het systeemdenken gaan we er vanuit dat het één van invloed is op het ander. Daarom worden de ouders en de leerlingen zelf betrokken in het benoemen van de onderwijsbehoeften. Wat heeft *dit* kind, met *deze* ouders, in *deze* klas met *deze* leerkracht, op *deze* school nodig?

D Organisatie

Voor de organisatie van de zorg zijn twee ijkpunten geformuleerd voor de basisondersteuning.

- 12 Interne ondersteuningsstructuur
- Voor het goed laten verlopen van de ondersteuning en de begeleiding van leerlingen is het belangrijk dat hulpbronnen aanwezig zijn rond de groepen en de leraren: de interne ondersteuningsstructuur.
- 13 Externe ondersteuningsstructuur
- Voor de organisatie van de hulp en advies van buiten de school moeten scholen gebruik kunnen maken van de juiste deskundigen (multidisciplinair overleg).

4 Uitwerking ijkpunten en indicatoren

Ijkpunt 1

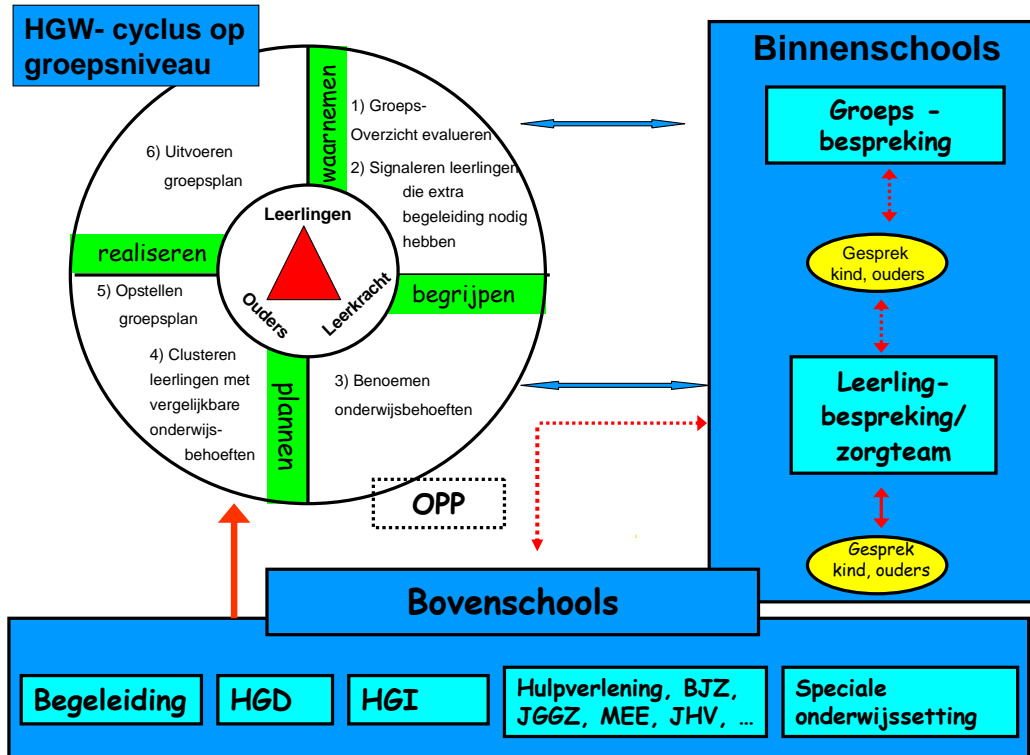
De school voert een helder beleid op het terrein van leerlingondersteuning dat is gebaseerd op de zeven uitgangspunten van Handelingsgericht Werken.

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft zich op de onderwijsbehoeften van haar leerlingen. • Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding <p>(OP 2, OP 3, OP 4)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft een expliciete visie op leerlingondersteuning. • Deze visie wordt gedragen door het hele team. • De school heeft vastgelegd wat een leerling met extra onderwijsbehoeften is • De procedures en afspraken over leerlingenzorg zijn duidelijk. • De inzet van ondersteuningsmiddelen is duidelijk.
afspraken Unita	<p>De school werkt volgens de zeven uitgangspunten van HGW. <i>HGW beoogt de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding voor alle leerlingen te verbeteren. Het concretiseert adaptief onderwijs en doeltreffende leerlingbegeleiding, zodat een schoolteam effectief kan omgaan met verschillen tussen leerlingen. HGW is een planmatige en cyclische werkwijze waarbij onderwijsprofessionals (leerkracht, interne begeleider en leidinggevende) de volgende zeven uitgangspunten toepassen.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De onderwijsbehoeften van leerlingen staan centraal. Wat heeft een leerling nodig om een bepaald doel te behalen? Denk aan instructie op een andere manier, extra leertijd of uitdaging. Hoe kan de leerkracht de leerling hierbij zo goed mogelijk ondersteunen? 2. Afstemming en wisselwerking: het gaat niet alleen om het kind, maar om het kind in wisselwerking met zijn omgeving. Het gaat om deze leerling in deze groep, bij deze leerkracht, op deze school en van deze ouders. Hoe goed is de omgeving afgestemd op wat dit kind nodig heeft? 3. Leerkrachten realiseren passend onderwijs en leveren daarmee een cruciale bijdrage aan een positieve ontwikkeling van leerlingen op het gebied van leren, werkhouding en sociaal-emotioneel functioneren. Met andere woorden: het is de leerkracht die 't doet. Maar wat heeft zij hiervoor nodig, wat zijn haar ondersteuningsbehoeften? 4. Positieve aspecten van het kind, de leerkracht, de groep, de school en ouders zijn van groot belang. Naast problematische aspecten zijn deze positieve aspecten nodig om de situatie te begrijpen, ambitieuze doelen te stellen en om een succesvol plan van aanpak te maken en uit te voeren. 5. Samenwerking tussen leerkrachten, leerlingen, ouders, interne en externe begeleiders is noodzakelijk om een effectieve aanpak te realiseren. Dit vergt constructieve communicatie tussen betrokkenen. Samen analyseren zij de situatie en zoeken ze naar oplossingen. 6. Doelgericht werken: het team formuleert korte en lange termijn doelen voor het leren, de werkhouding en het sociaal-emotioneel functioneren van alle leerlingen en evalueert deze in een cyclus van planmatig handelen.

7. De werkwijze is systematisch, in stappen en transparant. Het is betrokkenen duidelijk hoe de school wil werken en waarom. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, hoe en wanneer.
 Formulieren en checklists ondersteunen dit streven. Teamleden zijn open over hun manier van werken en over hun plannen en motieven.
 De school heeft de leerlingondersteuning ingericht volgens de cyclus van Handelingsgericht Werken (HGW). Schematisch is deze als volgt weer te geven.

IJkpunt 2

De school heeft haar schoolondersteuningsprofiel vastgesteld.

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning. <p>(OP 4)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> • Het ondersteuningsprofiel is na overleg met het team vastgesteld. • De MR heeft adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel. • Het schoolondersteuningsprofiel is actueel (vier jaar). • Het schoolondersteuningsprofiel is onderdeel van het schoolplan en de schoolgids. • Het schoolondersteuningsprofiel bevat een oordeel over de kwaliteit van de basisondersteuning. • Het schoolondersteuningsprofiel bevat een beschrijving van het aanbod van de school aan onderwijs, begeleiding, expertise en voorzieningen. <p>Het schoolondersteuningsprofiel biedt aanknopingspunten voor verdere ontwikkeling van de leerlingenondersteuning.</p> <p>De school heeft in haar ondersteuningsprofiel vastgesteld hoe zij tegemoet komt aan de onderwijsbehoeften van leerlingen met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een IQ rondom 80 a 85 enerzijds en 130 a 140 anderzijds en/of een sterk disharmonisch intelligentieprofiel • (beperkte) leerproblemen • een ontwikkelingsperspectief, dat het uitstroomniveau gaat realiseren • een vertraagde lees-taalontwikkeling • dyslexie, die conform het dyslexieprotocol begeleid kunnen worden • een vertraagde rekenontwikkeling • dyscalculie, die conform het dyscalculie protocol begeleid kunnen worden • (beperkte) problemen in hun sociaal-emotioneel functioneren zoals faalangst, werkhoudingproblemen, gedrag, zwak ontwikkelde sociale vaardigheden • een combinatie van bovengenoemde onderwijsbehoeften, waarbij de school handelingsbekwaam is <p>De school maakt duidelijk hoe bovenstaande punten meetbaar zijn. De school kan zodoende beargumenteren waarom voor de ene leerling meer- of andere ondersteuning wordt verleend dan voor de andere.</p>
afspraken Unita	<p>In het schoolondersteuningsprofiel staat beschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kwaliteitseisen gericht op specifieke doelgroepen cq. leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (SO-standaard als leidraad voor het OPP) • plaatsingsbeleid, plaatsingsafspraken en ondersteuningsarrangementen die de school kan leveren • schoolontwikkeling • professionaliseringsplan • competenties personeel, aannamebeleid personeel en personeelsbeleid • het volgen van de leerlingen (leerlingvolgsysteem) • de interne ondersteuningsstructuur • bovenschoolse ondersteuningsstructuur (ondersteuningsplan) • samenwerking en afstemming met externe instanties • contacten, gesprekken en samenwerking met ouders • technische en ruimtelijke aanpassingen aan het schoolgebouw

	<ul style="list-style-type: none"> • aanpassingen en uitbreiding van materialen • verantwoording inzet middelen • grenzen van de school • beschrijving schoolprofiel in schoolgids
--	---

IJkpunt 3

De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de leerlingenondersteuning en past het beleid zo nodig aan. (Opbrengstgericht werken op school-, groeps- en individueel niveau.)

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen. • De school evalueert jaarlijks het onderwijsleerproces. • De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten. • De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces. • De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. • Alle leerlingen in leerjaar 8 maken een eindtoets. • Alle leerlingen krijgen een advies over het vervolgonderwijs. De school hanteert hierbij een zorgvuldige procedure <p>(OR 1, OP 8, KA 1, KA 2, KA 3)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> • De school evalueert jaarlijks de leerlingenondersteuning. • De school bepaalt jaarlijks de effectiviteit van de ingezette ondersteuningsmiddelen.
afspraken Unita	<ul style="list-style-type: none"> • De school beoogt daarbij dat kinderen zich optimaal en aantoonbaar ontwikkelen uitgaande van de mogelijkheden van het kind:<ul style="list-style-type: none"> ○ De tussen- en eindopbrengsten op de toets resultaten tenminste zijn wat op grond van de populatie verwacht wordt. Hiervoor geldt de inspectienorm als uitgangspunt. ○ De school een duidelijk beeld heeft ten aanzien van het volgen van leerlingen met (beperkte) problemen in hun sociaal-emotioneel functioneren. Aan de hand van een Cotan gecertificeerd instrument. • De school toont aan (aan ouders en SWV) wat ze heeft gedaan aan effectieve ondersteuning van leerlingen met leer-, gedrags- en/of sociaal-emotionele problemen en wat de effecten daarvan zijn en legt dit vast door middel van consistente dossiervorming.

IJkpunt 4

De school is fysiek en sociaal gezien veilig en heeft een goed pedagogisch klimaat.

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school • De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich voordoen. • De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten. • De school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan. • De school monitort jaarlijks, met een gestandaardiseerd instrument, de veiligheid en het welbevinden van leerlingen en communiceert de bevindingen met stakeholders en onderwijsinspectie. <p>(SK 1, SK 2)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> • De school hanteert regels voor veiligheid en omgangsvormen (uitgewerkt in bv. pestprotocol, privacyreglement, vertrouwenspersoon). • De school gaat vertrouwelijk om met informatie over leerlingen.
afspraken Unita	<ul style="list-style-type: none"> • De school hanteert kwaliteitsbeleid op het gebied van pedagogisch handelen van het schoolteam.

IJkpunt 5

De school heeft zicht op de ontwikkeling en vorderingen van de leerlingen.

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen. • De school volgt en analyseert systematisch de voortgang in de ontwikkeling van alle leerlingen. • De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben. <p>(OP 2, OP 4, OR 1, OR 2)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft normen vastgesteld voor de resultaten die zij met de leerlingen nastreeft. • De normen bevatten in elk geval de referentieniveaus taal en rekenen. • Tenminste twee maal per jaar worden de resultaten van de leerlingen geanalyseerd op school-, groeps- en individueel niveau
afspraken Unita	<ul style="list-style-type: none"> • De school:<ul style="list-style-type: none"> ○ Stelt systematisch de vorderingen en ontwikkelingen van de leerlingen vast door middel van de toets kalender. ○ Legt de vorderingen en resultaten vast in groepsoverzichten en in een (digitaal) leerlingvolgsysteem en bespreekt dit met ouders. ○ Heeft ten aanzien van individuele leerlingen afspraken gemaakt over criteria voor uitval bij taalontwikkeling, rekenen en wiskunde, technisch lezen, spelling en begrijpend lezen in overeenstemming met de mogelijkheden van het kind. ○ Heeft zicht op de ontwikkeling van sociaal-emotioneel en gedragsmatig functioneren van de leerlingen. Dit maakt onderdeel uit van het (digitaal) leerlingvolgsysteem, dat Cotan gecertificeerd is..

IJkpunt 6

De school werkt opbrengst- en handelingsgericht aan het realiseren van de onderwijsondersteuningsarrangementen.

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de ondersteuning voor de leerling met extra onderwijsbehoeften. • De school voert de ondersteuning planmatig uit. • De school evalueert regelmatig de effecten van de ondersteuning. <p>(OP 1, OP 2, OP 4)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> • De school past op grond van verzamelde toetsgegevens tenminste twee maal per jaar de groepsplannen en groepsoverzichten aan. • De school past op grond van verzamelde toetsgegevens tenminste twee maal per jaar de plannen voor individuele leerlingen (zo nodig) aan.
afspraken Unita	<ul style="list-style-type: none"> • De school betreft bij handelingsverleggenheid de juist deskundigen bij de ondersteuningsvraag. • Het samenwerkingsverband faciliteert bij het overleg over toeleiding naar de juiste ondersteuning de benodigde deskundigen. De schoolbesturen maken gezamenlijke afspraken over de taken en competenties van deze deskundigen.

IJkpunt 7

De school biedt een uitdagende leeromgeving en hanteert effectieve instructiemethoden.

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerling-gewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand. • De school stemt de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. • De school stemt de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. • De school stemt de verwerking af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. • De school stemt de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. <p>(OP 1, OP 2, OP 3, OP 4)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft extra (orthodidactische) materialen voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. • De school stemt de werkvormen af op verschillen tussen de leerlingen. • De school geeft leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften specifieke en directe feedback. • De school gebruikt materialen en methoden die differentiatie mogelijk maakt.
afspraken Unita	<ul style="list-style-type: none"> • Elke school geeft hier invulling aan vanuit het eigen schoolconcept.

IJkpunt 8

Het team werkt gericht aan haar handelingsbekwaamheid en competenties.

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • Het bestuur en de school hebben een stelsel van kwaliteitszorg ingericht en verbeteren op basis daarvan het onderwijs. • Het bestuur en zijn scholen kennen een professionele kwaliteitscultuur en functioneren transparant en integer. • Het bestuur en de school leggen intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voeren daarover actief een dialoog. <p>(KA 1, KA 2, KA 3)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> • Het personeel beschikt over didactische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. • Het personeel beschikt over organisatorische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. • Het personeel beschikt over pedagogische competenties voor de begeleiding van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. • Het personeel staat open voor reflectie en voor ondersteuning bij hun handelen • Het personeel werkt continu aan hun handelingsgerichte vaardigheden. • Het personeel krijgt de mogelijkheid in teamverband te leren en te werken. • Het personeel wordt gestimuleerd en gefaciliteerd voor deelname aan lerende netwerken over de leerlingenondersteuning.
afspraken Unita	<ul style="list-style-type: none"> • Het is de leerkracht die ertoe doet. Ondersteuning en begeleiding moeten gericht zijn op het versterken van leerkrachtcompetenties. Dit maakt onderdeel uit van de POP-cyclus en is vastgelegd in een meerjaren nascholingsplan met taak- c.q. functieomschrijving. • Interne begeleiding is een vastgestelde taak/functie binnen de school. • Het personeel ziet verschillen tussen leerlingen als vanzelfsprekend en weet hiermee om te gaan door gericht te differentiëren.

IJkpunt 9

Voor elke leerling met specifieke onderwijsbehoeften is een gedocumenteerd ondersteuningsarrangement vastgesteld.

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling met speciale onderwijsbehoeften een ontwikkelingsperspectief (OPP) vast, waarvan zeker is dat einddoelen groep 8 niet behaald worden. • De school volgt of de leerlingen zich ontwikkeling conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes. <p>(OP 1, OP 4)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> • Het ondersteuningsarrangement bevat een omschrijving van het eind- en ontwikkelingsperspectief van de leerling. • Het ondersteuningsarrangement bevat in elk geval tussen-einddoelen. • Het ondersteuningsarrangement is handelingsgericht opgesteld. • Het ondersteuningsarrangement bevat evaluatiemomenten. • Het ondersteuningsarrangement maakt deel uit van het leerling dossier. • Het ondersteuningsarrangement heeft een integraal karakter (één kind één plan). • De school signaleert leer-, opgroei- en opvoedproblemen tijdig in samenwerking met het CJG en andere instellingen voor jeugdzorg. • De school heeft een passend aanbod voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie. • De school heeft leerlijnen die afgestemd zijn op leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie; • De school heeft programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen van gedragsproblemen; • de school geeft haar mogelijkheden (en grenzen) aan als het gaat om de fysieke toegankelijkheid en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudige) lichamelijke beperking; • de school heeft een protocol voor handelingen met een medisch karakter (omgaan met medicijnen e.d.); • de school heeft samenwerkingsovereenkomsten met ketenpartners in de zorg. (kan per casus)

IJkpunt 10

De school neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt leerlingen zorgvuldig over volgens vastgesteld beleid op school-, bestuurs- en samenwerkingsverband niveau.

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • De school hanteert de wettelijke voorschriften rondom toelating en verwijdering van leerlingen. • Toelating van leerlingen afkomstig van het SBO of SO alsmede overgang van zo'n leerling naar het SBO of SO vindt slechts plaats in overeenstemming met de ouders. <p>(OP 4, OP 6)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> • Bij leerlingen met extra onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de vroegschoolse voorziening, de vorige school of de vervolgschool • Het onderwijsondersteuningsarrangement van een leerling sluit aan bij het onderwijsondersteuningarrangement van de vroegschoolse voorziening of de vorige school van de leerling. • Het onderwijsondersteuningsarrangement van leerlingen wordt binnen de school warm overgedragen bij de overgang naar een volgende groep of een volgende leerkracht. • De school koppelt in het eerste jaar de ontwikkeling van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte terug aan de vroegschoolse voorziening of de vorige school. • De school volgt de leerlingen die de school hebben verlaten tenminste gedurende drie jaar.
afspraken Unita	<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft een aanname- en overdrachtsbeleid en voert deze zorgvuldig uit. • Het beleid overdracht VO conform afspraak binnen CTC.

IJkpunt 11

Ouders, leerlingen en school hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de ontwikkeling van het individuele kind. Ouders worden daarom conform de visie “afstemming en handelingsgericht werken” betrokken bij de ontwikkeling van het individuele kind.

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> De school verantwoordt zich bij belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. <p>(OP 6, KA 3)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> De school be vraagt ouders regelmatig over de wensen en verwachtingen bij de begeleiding van hun kind. Het personeel be vraagt ouders regelmatig over hun ervaringen met hun kind thuis en hun kennis van de ontwikkeling van hun kind op school en thuis. De school voert met ouders een intakegesprek bij aanmelding. De school informeert ouders tijdig en regelmatig over de voortgang in de ontwikkeling van hun kind. De school betreft ouders bij het opstellen en evalueren van het onderwijsondersteuningsarrangement. De school ziet ouders als ervaringsdeskundigen en benut hun kennis. De school maakt samen met de leerling en de ouders afspraken over de begeleiding en wie waarvoor verantwoordelijk is. De school ondersteunt ouders en leerling bij de overgang naar een andere school.
afspraken Unita	<ul style="list-style-type: none"> De school geeft ouderbetrokkenheid vorm zoals beschreven in de visie van handelingsgericht werken .

IJkpunt 12

De school heeft een effectieve interne ondersteuningsstructuur

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben. • Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de ondersteuning voor de leerling met specifieke onderwijsbehoeften. • De school voert de ondersteuning planmatig uit. • De school evalueert regelmatig de effecten van de ondersteuning. <p>(OP1, OP 2, OP 3, OP 4, OP 6, KA 1, KA 2, KA 3)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft interne begeleiding met een duidelijke taakomschrijving. • Coaching en begeleiding van leerkrachten is onderdeel van de taak van de interne begeleiding. • Taken en verantwoordelijkheden van leerkrachten en directie op het terrein van de leerling ondersteuning zijn duidelijk en transparant. • Leerkrachten worden ondersteund bij het opstellen en uitvoeren van de onderwijsondersteuningsarrangementen. • De interne begeleiding beschikt over voldoende tijd en middelen. • De interne begeleiding is voldoende gekwalificeerd. • De school kan snel voldoende deskundigheid inschakelen voor hulp. • De school grijpt bij ernstige problemen snel in. • Leerkrachten weten waar zij terecht kunnen in het samenwerkingsverband voor leerlingen met specifieke onderwijs- en/of opvoedbehoeften. • De interne ondersteuning is afgestemd op de ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband.
afspraken Unita	<ul style="list-style-type: none"> • Het bestuur faciliteert de interne begeleiding van de leerkrachten • Intern begeleiders nemen deel aan netwerken en bijeenkomsten gericht op professionalisering. • Netwerken worden vraaggestuurd samengesteld.

IJkpunt 13

De school heeft een effectief ondersteuningsteam.

Indicatoren

inspectie eisen	<ul style="list-style-type: none"> • De school zoekt structurele samenwerking met ketenpartners in de regio en het samenwerkingsverband waar noodzakelijke interventies op leerling-niveau haar eigen kerntaak overschrijden. <p>(KA1, KA 2, KA 3, OP 6, OR 3)</p>
referentie kader	<ul style="list-style-type: none"> • De interne begeleiding leidt het ondersteuningsteam in de school. • Taken van het ondersteuningsteam zijn vastgelegd. • Het ondersteuningsteam is verantwoordelijk voor het vormgeven van een passend arrangement en betreft hier indien nodig de juiste deskundigen (externe) deskundigen bij. • Het ondersteuningsteam draagt zorg voor het organiseren van de hulp om de school. • Het ondersteuningsteam onderhoudt de loketfunctie voor ouders.